

УДК 664.661

А. В. Чернега, Г. В. Карпик к.т.н., доцент

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ВИКОРИСТАННЯ ГОРІХІВ ЯК КОМПОНЕНТУ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

A. V. Cherneha, G. V. Karpyk, Ph.D., Assoc. Prof.

PROSPECTIVE DIRECTION OF USING NUTS AS A COMPONENT OF HEALTHY NUTRITION

Горіхова промисловість у світі стрімко розвивається. В Україні вирощування таких нішевих культур як горіхи стає популярним на рівні з технічними культурами. Таке зростання пов'язане з популяризацією споживання горіхів у світі та з новими дослідженнями, що доводять корисність для організму цих продуктів.

Широко продемонстрована користь горіхів для здоров'я людей, головним чином щодо покращення дисметаболических станів, таких як ожиріння, цукровий діабет 2 типу та пов'язаних з ним серцево-судинних захворювань. Порівняно з іншими горіхами, фісташки мають нижчу жирність і калорійність, а також містять найвищий рівень ненасичених жирних кислот, калію, токоферолів, фітостеролів - речовин, які добре відомі своєю антиоксидантною дією. За рахунок присутності вітаміну К, життєво важливого компонента проти хронічних вікових захворювань, фісташки мають протизапальну дію. У цих горіхах висока концентрація антиоксидантів лютеїну і зеаксантину, які сприяють здоров'ю очей. Вживання фісташок зміцнює імунну систему та допомагає їй краще боротися з інфекціями та вільними радикалами.

Оскільки надходження в організм горіхів в необхідній добовій кількості далеке від ідеального, науковці пропонують додавати їх до основного продукту харчування, наприклад хлібобулочних виробів. Споживання фісташок у складі білого хліба знижує постпрандіальну глікемію, підвищує рівень глюкагоноподібного пептиду та може мати інсулінзберігаючі властивості. Наявність горіхів у хлібі є зручним, доступним і прийнятним варіантом для споживачів.

Постало питання як зміниться якість хлібобулочного виробу від такого заходу. Проводили пробне лабораторне випікання з підбором оптимального дозування оздоровчого інгредієнта. До пшеничного борошна додавали борошно фісташкового горіха в кількості 4, 8, 12 %. Здійснено порівняння якості контрольної булочки і виробів з добавками. Найкраще зберігали форму виробу з 4 та 8 % горіхової складової.

Фісташкове борошно призводило до певного затемнення м'якушки. 12 % фісташків надає оливкового відтінку, який не властивий для хлібобулочних виробів. М'якушка пориста та еластична. Смак виробів не відрізнявся від контрольного, лише за дозування 12 %, відчувався ледь виражений горіховий присмак. Хрускіт при розжовуванні був відсутній у всіх зразках.

Таким чином, нами розроблено рецептуру булочки, що містить 8 % добавки фісташкового продукту. Таке дозування не змінює смаку виробів, покращує їх формостійкість та споживчі властивості.

Література.

1. Vadivel V, Kunyanga CN, Biesalski HK. Health benefits of nut consumption with special reference to body weight control. *Nutrition*. 2012 Nov-Dec;28(11-12):1089-97.
2. Вплив борошна знежиреного насіння олійних культур та порошку топінамбура на якість та безпечність житнього хліба / Н. В. Пашова, Г. І. Волощук, Н. М. Грегірчак, Г. В. Карпик // *Продовольчі ресурси*. - 2018. - № 11. - С. 139-147.